

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1963/355

Karar Sayısı : 1963/297

Karar Günü : 20.12.1963

İPTAL DAVASINI AÇAN: Kozan Asliye Ceza Mahkemesi

İPTAL DAVASININ KONUSU: Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 126. maddesinin, Anayasanın 7., 8. ve 132. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülerek, iptali istenmiştir.

OLAY: 6136 sayılı kanuna aykırı hareketten ve bıçakla yaralama suçundan Kozan Sulh Ceza Mahkemesince 2.11.1963 gününde tutuklanan sanıkların, tutuklu kalmaları halinde mağdur olacakları gerekçesiyle haklarında kamu davasının açıldığı 5.11.1963 gününde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 126. maddesi hükmüne dayanılarak Kozan Cumhuriyet Savcılığınca salıverilmeleri üzerine, Kozan Asliye Ceza Mahkemesince, Anayasanın 7. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız Mahkemelerce kullanılacağı ve 132. maddesinin üçüncü fıkrasında yasama, yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarına uyacağı ve özellikle bu kararları hiçbir suretle değiştiremeyeceği kesinlikle açıklandığı haldehâkim tarafından verilmiş bir kararın yürütme organının bir kolu olan Cumhuriyet Savcısı tarafından başkalaştırılmasına cevaz veren ve dava münasebetiyle uygulanan Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 126. maddesinin Anayasaya aykırı düştüğü kanısına varılarak Mahkememize başvurulmuştur.

İNCELEME: Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 15. maddesi gereğince 20.12.1963 gününde yapılan ilk incelemede dosyada bir eksiklik bulunmadığı anlaşıldığından ve işin niteliği bakımından esasın incelenmesinin başka güne bırakılmasına lüzum görülmemeyerek incelemeye devam olunmasına oybirliği ile karar verildikten sonra dosyadaki belgeler okunarak gereği görüşülüp düşünüldü:

Gerekçe: Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 22.4.1962 günlü ve 44 sayılı kanunun 27. maddesi uyarınca mahkemelerin bir kanun hükmünün Anayasaya aykırılığını ileri sürerek Mahkememize baş vurabilmeleri için bakmakta oldukları bir davanın bulunması ve iptali istenen kanun hükmünün de o davada mahkemece uygulanacak bir hüküm olması gerekir.

Olayda Kozan Asliye Ceza Mahkemesinin bakmakta olduğu bir dava varsa da bu davada söz konusu Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 126. maddesi hükmü, Mahkemece uygulanacak bir hüküm değildir. Gerçekten sözü geçen maddede (Cumhuriyet Müddeiumumisi hukuku âmme davasının açmadığı veya maznunun mevkufiyetinin devamına lüzum görmediği takdirde tevkif müzekkeresi hükümsüz kalır. Bu hallerde Cumhuriyet Müddeiumumisi meznunu hemen salıverir.) denilmiş olup bu hüküm ancak davadan önce Cumhuriyet Savcısı tarafından yapılan hazırlık tahkikatı sırasında uygulanabilir.

Esas Sayısı : 1963/355
Karar Sayısı : 1963/297

Bu bakımdan davada uygulamayacağı bir hükmün iptalini istemiş olan mahkemenin 22.4.1962 günlü ve 44 sayılı kanunun 27. maddesi hükmü karşısında Anayasa Mahkemesine baş vurmağa yetkisi bulunmamaktadır.

SONUÇ: Yukarıda yazılı sebepten ötürü itirazının reddine 20.12.1963 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Başkan Vekili	Üye
Sünuhi ARSAN	Lûtfi AKADLI	İ. Hakkı ÜLKMEN
Üye	Üye	Üye
İbrahim SENİL	İhsan KEÇECİOĞLU	A. Şeref HOCAOĞLU
Üye	Üye	Üye
Salim BAŞOL	Celâlettin KURALMEN	Hakkı KETENOĞLU
Üye	Üye	Üye
Fazıl ULUOCAK	Avni GİVDA	Ahmet AKAR
Üye	Üye	Üye
Muhittin GÜRÜN	Lûtfi ÖMERBAŞ	Ekrem TÜZEMEN